

Türkcə Yazmaq

İmkanlar

1-Azərbaycan türkcəsini öyrənmək üçün imkanlar

2-rahətə türk dilin yazmaq

3-Əlifbaları bir birinə köçürmək

1. Latin əlifbasında olan yazıları ərəb əlifbasına köçürmək üç növda
  - Normal şəkildə(ümumi şəkildə çox işlənən ki onda Diyakritik Əlamətlərlə yoxdu)
  - Diyakritik Əlamətlərlə (و و و و)bu şəkildə diyakritik əlamətlər yalnız birinci hecədə gəlib
  - Bütün Diyakritik Əlamətlərlə (و و و و)bu şəkildə diyakritik əlamətlər hər yerdə gəlib və uşaq kitabları və kilasiklər üçün uygundur
2. ərəb əlifbasından latin əlifbaya köçürmək iki növda
  - Normal yazıdan
  - Diyakritik Əlamətləri (و و و و) olan yazıdan
3. Kiril əlifbasından latin əlifbasına köçürmək

4-Sözlərin Listi

Azərbaycan Türkcəsinin Orfoqrafiya sözlərin listi bu proqramı artılıbdır

Sözlər Ərəb və latin əlifbasındadır

bu imkan sözlər düzgün yazmaq üçündür

feilərin sərfində avtomatik olur ta sizə dil qaydalarında yardımçı olsun

5-Heca ilə yazını rəngləmək

Bu imkan o kəsələr üçündür ki istəyirlər latincənin oxumağın başlasınlar

Hər heca bir rənglə rənglənir ,beləliklə hər rəngdə olan bir dəfə deyiləcək və oxumağı rahat olacaq

Örnək:

Nə olmuş, bilmirəm, yarəb, hanı bir bülbüli-şeyda
Ki, salsın bu gülüstanə genə bir şurişü qovğa.
Tutubdur qəm mətəm aləmi, amma nə hasil kim,
Tapılmaz bir nəfər adəm ki, çalsın bircə pul sövda.
Məni bir muy ilə zəncirə çəkmiş bir pəri təl'ət,
Dəhanı qönçeyi-xəndan, buxaqi lö'lövü lala.
Biyabani-cünunu ləşkəri-eşqim tutub hər yan,

Bu taci-səltənətdən əl götürərəm bir də mən haşa!
Fəna mülkün tutub, seyr eylərəm iqlimi-təcridi,
Dəlilim zikri-"əlhafiz", rəfiqim hümməti-mövla.
Nə olsun, bundan artıq lütfi-həqq bir bəndəyə, şamil,

6- Yazıda ahəng qanun ilə oldan yanlış tapmaq və Altına xətt çəkmək

7-Sayıları(ədədlər) yazılışa çevirmək

8- Proqramın hər iki əlifbada olması(Latin və ərəb)

9-Avtomatik köçürmək imkan:

Bu imkan Aktiv olursa hər nə vaxt bilgisayar hafizəsində olan yazı dəyişilirsə(yeni mətn copy etsəniz) proqram o yazını istədiyiniz şəkildə köçürüb yenidən hafizəyə aparır

Bu imkan iki formada ola bilər

Bir yazının əlifbasın özü seçsin və o birsi əlifbaya köçürsün yada ki siz istədiyiniz şəkildə tənzim edəsiniz

---

Menular

Fayl:

-Yeni Latincə

Latin əlifbasında yazmaq üçün bir yeni sənəd açır.

-Latincə Aç

Qabaqcadan Latin əlifbasında yazılmış sənənləri açmaq üçündür.

-Yeni Ərəbcə

Ərəb əlifbasında yazmaq üçün bir yeni sənəd açır.

-Ərəbcə Aç

Qabaqcadan Ərəb əlifbasında yazılmış sənənləri açmaq üçündür.

-Saxla

İndiki yazılan və açıq olan Latin Əlifbasında Sənədi saxlamaq üçündür.

əgər sənəd fayldan açıbsa onu haman faylda yeni dəyişiklərlə saxlayır amma yeni sənəd olursa sənədin Adın sizdən soruşub və o adla saxlayır.

-Yeni adla saxla

Latin əlifbasında olan sənədi yeni bir adla bir faylda saxlayır

İstədiyiniz faylın Adın və addersin verə bilərsiniz ki o ad və addresdə saxlansın

-Saxla(Ərəbcə)

İndiki yazılan və açıq olan Ərəb Əlifbasında Sənədi saxlamaq üçündür.

əgər sədə fayldan açıbsa onu haman faylda yeni dəyişiklərlə saxlayır amma yeni sənəd olursa sənədin Adın sizdən soruşub və o adla saxlayır.

-Yeni adla saxla(Ərəbcə)

Ərəb əlifbasında olan sənədi yeni bir adla bir faylda saxlayır

İstədiyiniz faylın Adın və addersin verə bilərsiniz ki o ad və addresdə saxlansın

-Çap

Sənədi çap etmək üçündür

Hankı sənədin üstündə olsaz olnu çap edər

-Çap görünüşü

Çapdan qabaq çıxışın görmək ta yaxşı bir çap ala biləsiniz

-Çıx

Proqramdan çıxmaq üçündür

Redaktə:

-Qaytar

Yazıda bir yanlış olursa istəsəz onu qayta

-Qabağa

Qaytardığınız yazını yeni qabaq formasına aparır

-Kəs

Seçdiyinizi yazını hafizəyə aparır

-Götür

Seçdiyinizi yazının uzun hafizəyə aparır

-Artır

Hafizədə olan yazını sənədə artırır

-Hamısını seç

Sənədə olan bütün yazını seçir

-Böyük hərf et

Latincə sənədə seçilən yazının bütün hərflərin böyük hərfə çevirir

-Kiçik hərf et

Latincə sənədə seçilən yazının bütün hərflərin Kiçik hərfə çevirir

-Bu söz köçürülməsin

Aktiv olan sözü köçürmədə köçürülmür və əsl sözü yerində qalır

-Bu Sətir köçürülməsin

Aktiv olan sətiri köçürmədə köçürülmür və əsli sətir yerində qalır

Köçür...

-Latindən Ərəbcəyə (Normal Köçür)

Latin əlifbasından ərəb əlifbasına köçürür

Bu formada sadə əlifbada və heç Diyakritik əlamət yoxdur

-Latindən Ərəbcəyə (Diyakritik Əlamətlərlə Köçür)

Latin əlifbasından ərəb əlifbasına köçürür.

Bu formada Diyakritik Əlamətlərlə(اؤ او ائ) köçürür

Bu şəkil köçürməkdə Diyakritik Əlamətlər yalnız birinci hecada gələcəkdir.

Diyakritik Əlamətlər :Türk dili yazı quralları 1380-cı ildə Tehranda olan seminarın aldığı qərara görə ərəb əlifbasına artırılıbdır ta səslilər bu əlifba səsliləri təmsil edə bilsin və düz yazıb oxumaqda çox yardımcı olur.

-Latindən Ərəbcəyə (Bütün Diyakritik Əlamətlərlə Köçür)

Latin əlifbasından ərəb əlifbasına köçürür.

Bu formada Diyakritik Əlamətlərlə(اؤ او ائ) köçürür

Bu şəkil köçürməkdə Diyakritik Əlamətlər bütün hecalarda gələcəkdir.

-Ərəbcədən Latincəyə(normaldan köçür)

Ərəb əlifbasından latin əlifbasına köçürür.

Bu formada sadə şəkildə olan ərəbə əlifbasında yazıdan latin əlifbasına köçürür .

- Ərəbcədən Latincəyə(Diyakritik Əlamətlərlə)

Ərəb əlifbasından latin əlifbasına köçürür.

Bu formada Diyakritik Əlamətlərlə olan ərəbə əlifbasında yazıdan latin əlifbasına köçürür .

-Kirildən Latinə

Kiril əlifbasında olan yazını latin əlifbasına köçürür

İmkanlar

-Sənədlər Yan Yana düzülsün

Sənəd pəncərələrin yan yana düzülür

- Sənədlər Aşağı üst düzülsün

Sənəd pəncərələrin Aşağı üst düzülür

- Latincə görünsün

Latincə yazılan sənəd pəncərəsinin gizli ya görünməsin bəlli edir

-Ərəbcə görünsün

Ərəbcə yazılan sənəd pəncərəsinin gizli ya görünməsin bəlli edir

-Türkcə Keyboard

Yardım keyboardun gizli ya görünməsini bəlli edir

Bu keyboard Diyakritik Əlamətləri və bəzi hərflərki ingilis keyboarda olmur onları rahat şəkildə yazmağa yardım edir

-Proqramın Əlifbası

Proqramın əlifbasın bəllətmək üçündür ki iki şəkildə seçə bilərsiniz ərəb və latin

-Avtomatik köçürülsün

Avtomatik köçürülüb ya köçürülməməyin bəllətmək üçündür

əgər aktiv olsa hər vaxt bilgisayarda bir yeni yazı hafizəyə (copy) götürsüz onu Avtomatik şəkildə köçürəcəkdir və yenidən hafizəyə aparacaqdır.

- Avtomatik köçürün Ayrıntıları

- Avtomatik seçsin

Bu ayrıntı bəllədir ki Proqram yazı ki hafizədə var köçürmə onun əlifbasın özü seçsin ya siz əl ilə təin edəcəksiz

Başə seçimlər ki özüz təin edə bilərsiniz bunlardırlar

1-Normal Köçür(Latin-Ərəb)

2-Diyakritik Əlamətlərlə Köçür(Latin-Ərəb)

3-Bütün Diyakritik Əlamətlərlə Köçür(Latin-Ərəb)

4-Ərəbdən Latinə(Normal)

5- Ərəbdən Latinə(Diyakritik Əlamətlərlə)

-Köçürülmüş Sənədləri bir yerə yığmaq

Köçürdüynün yazlıları birə yığmaq istəsəniz bu imkandan faydalana bilərsiniz

Başə bir pəncərə açılacaq ki bu ayrıntılar var

-Latinlə Ərəb bir sətirdə

-Latin üstədə Ərbə Aşağıda

-Yazını hafizəyə götürsün_kopy

Diqqət edin ki bu imkanı o yazılarda fayda verər ki elə bu proqramda köçürübsüs və hər iki əlifbadan olan yazıların sətir sayı bir ola.

Dil imkaları

-Qalın incə yalınışların tapmaq

Türk dilinin əsas qaydalarından bir ahəng qanundur

Beləliklə bu imkanla siz eliyə bilərsiniz latin əlifbasına olan ahəng uyğun olmayan yanlışları tapasız

Yanlış olan sözlərin altına xəət çəkilir ta bəlli olsun

-Heca ilə rəngləmə

Sözlərin hər hecasın bir rənglə rəngləyir

Bu imkan o adamlara yaxşıdır ki istəyirlər latin əlifbasıla oxumağa başlasınlar

-Sayıları Çevir

Sayılar yazılışa çevirmək üçün bu imkandan faydalana bilərsiniz

İstədiyiniz sayıları latin əlifbasına yazın sona sayıları çevir düyməsini tikləyin ta onların yazılışın ərəb əlifsı bölümündə salsın

Yazılışlara latin əlifbasında olacaq istəsəniz başa əlifbayada elə bu Proqramda köçürə bilərsiniz

Sayıları 18 rəqəməcən çevirə bilər

Örnək üçün

124 = yüz iyimi dörd

43523 = qırx üç min beş yüz iyimi üç

234523 = iki yüz otuz dörd min beş yüz iyimi üç

-Seçilən sayını Çevir

əgər Latin əlifbası sənədində bir yerdə sayı var ki istəyirsiniz yazılışa çevrilsin bu imkandan faydalana bilərsiniz

yanlız o sayını seçin və **Seçilən sayını Çevir** düyməsini tıkləyin ta o sayının yazılışı elə haman yerə düşsün

-Azərbaycan təqvimin Artır

-Latincə Sənədə

-Ərəbcə Sənədə

Türkcə təqvim yazıda hər iki əlifbada artırma bilərsiniz

Həmdə farsca təqvimdən çevirmə imkanı var ta sizə artıq yardımcı olsun

-Söz listin avtomatik göstərsin

-Söz Listi(Ərəb əl.)

-Söz Listi(Latin əl.)

Yardım:

bu bölümde yardım və bizlə əlaqə bağlamaq menuları yerləşibdir.

Dil yardımı:

Bu bölüm dilimizi öyrənmək üçündür

Dilimizin dərsləri

Dilimizdən necə önəmli olan dərslərki oxuması hər kəsə gərəklidir adım adım bura yerləşib

Aşağıda ki menularda elə haman dərslərdir ki sizin tez əl tapmağınız üçün burda gətirilibdir.

Baş menular ki hər dərs ayrı ayrı amır belədirlər:

-Fonetika(dilimizin əsas qaydaları)

- Fonetik təhlil

-Leksika

-Sözün tərkib hissələri

- Söz yaradıcılığı

- Morfologiya

- İsim

- İsimlərin hallanması və morfoloji təhlili
- ismin mənsubiyyətə görə dəyişməsi
- Sifət, sifətin quruluşca növləri
- Say
- Əvəzlik
- Fel
- Sifətin müqayisə dərəcələri
- Felin quruluşca növləri
- Felin qrammatik məna növləri
- Bəzi sait səslərin tələffüzü

Köçürməkdə bunlara diqqət edin:

Bilgisayarla köçürməkdə hər nə qədər diqqət olursa yenə yanlış imkanı var

Oracan ki yeri var çalışmışıq bu yanlışlar az olsun

əlbətə Latin əlifbasından Ərəb əlifbasına çox az olur ta Ərəb əlifbasından Latin əlifbasına

Latin əlifbasından Ərəb əlifbasına diqqət 93%- 97%dir

Ərəb əlifbasından latin əlifbasına diqqət 75% - 85% dir

Ona görə bu Proqramla köçürdünüz yazılara yaymamışdan öncə hətmən gözü ilə baxın

Latin əlifbasından ərəb əlifbasına köçürməkdə imkanı olan yanlışlar:

ərəb və fars dillərinin gələn bəzi sözlər ki onlarda Z -T-S hərfi var

bildiyiniz kimi ərəb əlifbasında bu hərflər neçə şəkildə yazılır

məsələn Z hərf ərəb əlifbasında (ض ظ ز ذ) dörd şəkildə yazılır

fars və ərəb sözlərində ki yazıda var gərək öz şəkilində yazılır

biz çalışmışıq bunların çox işlənənini bir sözlükdə verərək Proqrama ta bunları düz köçürsün amma yenə qalanda olar ki sözlükdə yoxdur

Ərəb əlifbasında imkanı olan yanlışlar:

-(Ə) səsi

Bu səs ərəb əlifbasında sözün ortasında bir hərf ilə işarət olmur

Ona görə bu seçək ki harda bu hərf gələcək

(O-U-Ü) səsləri

Bu səslər ərəb əlifbasında üçüdə bir şəkildə(او-و) yazılır

(İ-I) səsləri

Bu iki səs ərəb əlifbasında bir şəkildə(ى-ی) yazılar

Eyni latin əlifbasından ərəbə əlifbasına ərəb əlifbasından latin əlifbasına da bir sözlük ki 15000 söz ondan yerləşib ta ümümi sözləri olduqca düzgün köçürsün

Amma hər halda gərək göz ilə də baxıla ta yanlışlar edit olsun

تۆرکجه یازاق

ایمکانلار

1-آذربایجان تۆرکجه سینى اؤیرنمک اۆچون ایمکانلار

2-راحتجه تۆرک دیلین یازماق

3-الیفبالاری بیر بیرنه کۆچورمک

1. لاتین الیفباسیندا اولان یازیلاری عرب الیفباسینا کۆچورمک اۆچ نؤودا

- نورمال شكىلده (اومومى شكىلده چوخ ايشلن كى اوندا دىياكرىتىك علامتلرله يوخدو)
- دىياكرىتىك علامتلرله (و و ئ و) بۇ شكىلده دىياكرىتىك علامتلر يانلىز بىرىنچى ھىجدا گلىب
- بۇتون دىياكرىتىك علامتلرله (و و ئ و) بۇ شكىلده دىياكرىتىك علامتلر ھەر يىردە گلىب و اوشاق كىتابلار و كىلاسسىكلر اوچون اۇيغوندور
- 2. عرب اليفباسىندان لاتىن اليفبايا كۇچورمك ايكى نۇودا نورمال يازىدان
- دىياكرىتىك علامتلر (و و ئ و) اولان يازىدان
- 3. كىرىل اليفباسىندان لاتىن اليفباسىنا كۇچورمك

4-سۇزلىرىن لىستى

آذربايجان تۇكرجهسى نىن اورفوقرافىيا سۇزلىرىن لىستى بۇ پروقىراما آرتىلىبىدور

سۇزلىر عرب و لاتىن اليفباسىندا دىر بۇ ايمكان سۇزلىر دۇزگون يازماق اوچوندور فعلىرىن صرفىده اوتوماتىك اولور تا سىزه دىل قايدالارىندا ياردىمچى اولسون

5-ھىجا ايله يازىنى رنگلەمك

بۇ ايمكان او كسلر اوچوندور كى اىستە بىرلر لاتىنجه نىن اوخوماغىن باشلاسىنلار

ھەر ھىجا بىر رنگلە رنگلە نىر ، بئله لىكلە ھەر رنگدە اولان بىر دفعە دئىيلەجك و اوخوماغى راحت اولاجاق

6- يازىدا آھنگ قانون ايله اولدان يانلىشى تاپماق و آلتىنا خط چىكمك

7-سايبىلارى (عددىلر) يازىلىشا چئورمك

8- پروقىرامىن ھەر ايكى اليفبادا اولماسى (لاتىن و عرب)

9- اوتوماتىك كۇچورمك ايمكان:

بۇ ايمكان آكتىو اولورسا ھەر نه واخت بىلگىسا پار حافىظه سىندە اولان يازى دىيشىلىرسە (يئنى متن جوپى ائتسە نىز) پروقىرام او يازىنى اىستە دىگىنىز شكىلده كۇچوروب يئنى دن حافىظه يە آپارىر بۇ ايمكان ايكى فورمادا اول بىلر بىر يازى نىن اليفباسىن اوزو سئچسىن و او بىرسى اليفبايا كۇچورسون يادا كى سىز اىستە دىگىنىز شكىلده تنزىم ائدەسىنىز

مئنولار

فایل:

-یئنی لاتینجه

لاتین الیفباسیندا یازماق اوچون بیر یئنی سند آچیر.

- لاتینجه آچ

قابقادان لاتین الیفباسیندا یازیلیمیش سننلری آچماق اوچوندور.

- یئنی عربجه

عرب الیفباسیندا یازماق اوچون بیر یئنی سند آچیر.

-عربجه آچ

قابقادان عرب الیفباسیندا یازیلیمیش سننلری آچماق اوچوندور.

-ساخلا

ایندیکی یازیلان و آچیق اولان لاتین الیفباسیندا سنهدی ساخلاماق اوچوندور. اگر سده فایلدان آچیبسا اؤنو هاماں فایلدا یئنی دییشیکلرله ساخلا بیر اما یئنی سند اولورسا سنهدین آدین سیزدن سوروشوب و او آدلا ساخلا بیر.

-یئنی آدلا ساخلا

لاتین الیفباسیندا اولان سنهدی یئنی بیر آدلا بیر فایلدا ساخلا بیر ایسته دیگینیز فایلین آدین و آددرسین وئرہ بیلر سینیز کی او آد و آددرسده ساخلانسین

-ساخلا(عربجه)

ایندیکی یازیلان و آچیق اولان عرب الیفباسیندا سنهدی ساخلاماق اوچوندور. اگر سرنه فایلدان آچیبسا اؤنو هاماں فایلدا یئنی دییشیکلرله ساخلا بیر اما یئنی سند اولورسا سنهدین آدین سیزدن سوروشوب و او آدلا ساخلا بیر.

-یئنی آدلا ساخلا(عربجه)

عرب الیفباسیندا اولان سنهدی یئنی بیر آدلا بیر فایلدا ساخلا بیر ایسته دیگینیز فایلین آدین و آددرسین وئرہ بیلر سینیز کی او آد و آددرسده ساخلانسین

- چاپ

سنەدى چاپ ائتمك اوچوندور
هانكى سنەدىن اوستونده اولساز اولنو چاپ اندر
-چاپ گورونوشو
چاپدان قاباق چيخيشين گورمك تا ياخشى بير چاپ آلا بيلهسينيز
-چيخ
پروقرامدان چيخماق اوچوندور

رئداكتە:

-قايتار

يازيذا بير يانليش اولورسا ايستسز اؤنو قايتا

-قباغا

قايتارديغينيز يازيني يئنى قاباق فورماسينا آپارير

-كس

سئچديگينيزى يازينى حافىظهيه آپارير

-گوتور

سئچديگينيزى يازىنين اوزون حافىظهيه آپارير

-آرتير

حافىظهده اولان يازينى سنەده آرتيرير

-هاميسينى سئچ

سنەده اولان بوتون يازينى سئچير

- بؤيوك حرف انت

لاتينجه سنەده سئچيلن يانىنين بوتون حرفلرين بؤيوك حرفه چئويرير

- كيچيك حرف انت

لاتينجه سنەده سئچيلن يانىنين بوتون حرفلرين كيچيك حرفه چئويرير

- بۇ سؤز كؤچورولمهسين

آكتيو اولان سؤزو كؤچورمهده كؤچورولمور و اصلى سؤز يئرینده قالير

-بۇ سطر كؤچورولمهسين

آكتيو اولان سطرى كؤچورمهده كؤچورولمور و اصلى سطر يئرینده قالير

كؤجور...

-لاتيندن عربجهيه (نورمال كؤچور)

لاتين اليفباسيندان عرب اليفباسينا كؤچورور

بۇ فورمادا سادە اليفابادا و ھىچ دىياكرىتيك علامت يۇخدور
-لاتىندن عربجەيە (دىياكرىتيك علامتلرلە كۇچور)

لاتىن اليفاسىندان عرب اليفاسىنا كۇچورور.

بۇ فورمادا دىياكرىتيك علامتلرلە(اۋ اۋ اۋ اۋ) كۇچورور

بۇ شكىل كۇچورمكدە دىياكرىتيك علامتلر يانلىز بىرىنجى ھىجادا گلەجكدىر.

دىياكرىتيك علامتلر :تۆرك دىلى يازى قۇراللارى 1380-جى ايلدە تھراندا اولان

سئىنارىن آلدىغى قارار گۇرە عرب اليفاسىنا آرتىرلىيىدور تا سسلىلر بۇ اليفا

سسلىلرى تمسىل اندە بىلسىن و دۆز يازىب اۋخوماقدا چۇخ ياردىمجي اولور.

-لاتىندن عربجەيە (بۆتون دىياكرىتيك علامتلرلە كۇچور)

لاتىن اليفاسىندان عرب اليفاسىنا كۇچورور.

بۇ فورمادا دىياكرىتيك علامتلرلە(اۋ اۋ اۋ اۋ) كۇچورور

بۇ شكىل كۇچورمكدە دىياكرىتيك علامتلر بۆتون ھىجالاردا گلەجكدىر.

-عربجەدن لاتىنجەيە(نۇرمالدىن كۇچور)

عرب اليفاسىندان لاتىن اليفاسىنا كۇچورور.

بۇ فورمادا سادە شكىلدە اولان عربە اليفاسىندا يازىدان لاتىن اليفاسىنا كۇچورور

- عربجەدن لاتىنجەيە(دىياكرىتيك علامتلرلە)

عرب اليفاسىندان لاتىن اليفاسىنا كۇچورور.

بۇ فورمادا دىياكرىتيك علامتلرلە اولان عربە اليفاسىندا يازىدان لاتىن اليفاسىنا

كۇچورور .

-كىرىلدىن لاتىنە

كىرىل اليفاسىندا اولان يازىنى لاتىن اليفاسىنا كۇچورور

ايمانلار

-سندلر يان يانا دۆزولسون

سند پنجرەلر يان يانا دۆزولور

- سندلر آشاغى اۋست دۆزولسون

سند پنجرەلر يان يانا آشاغى اۋست دۆزولور

- لاتىنجە گۇرونسون

لاتىنجە يازىلان سند پنجرەسى نىن گىزلى يا گۇرونمەسىن بللى اندىر

-عربجه گۇرونسون

عربجه يازيلان سند پنجرهسى نين گيزلى يا گۇرونمهسىن بللى اندير

- تۇركجه كئيۇرد

ياردىم كئيۇردون گيزلى يا گۇرونمهسىنى بللى اندير
بۇ كئيۇرد دىياكرىتىك علامتلىرى و بعضى حرفلارنى كئيۇر دا اولمور
اونلارنى راحت شكىلده يازماغا ياردىم اندير

-پروقرامين اليقباسى

پروقرامين اليقباسىن بللتمك اوچوندور كى ايكى شكىلده سئجه بيلرسىزنىز عرب
و لاتىن

-اوتوماتىك كۇجورولسون

اوتوماتىك كۇجورولوب يا كۇجورولمه مەيىن بللتمك اوچوندور
اگر آكتىو اولسا هر واخت بىلگىسايادا بىر يىنى يازى حافىظه مە (جۇپى) گۇتورسوز
اونو اوتوماتىك شكىلده كۇجورەجكدير و يىنىدىن حافىظه مە آپاراجاقدىر.

- اوتوماتىك كۇچورون آيرىنتىلارنى

- اوتوماتىك سئچسىن

بۇ آيرىنتى بللەدىركى پروقرام يازى كى حافىظه مە وار كۇچورمه اونون
اليقباسىن اوزو سئچسىن يا سىز ال ايله تىن اندهجكسىز
باشا سئچىملر كى اوزوز تىن انده بيلرسىنىز بۇنلاردىر لار

1-نۇرمال كۇچور(لاتىن-عرب)

2-دىياكرىتىك علامتلىرە كۇچور(لاتىن-عرب)

3-بۆتون دىياكرىتىك علامتلىرە كۇچور(لاتىن-عرب)

4-عربدن لاتىنە(نۇرمال)

5-عربدن لاتىنە(دىياكرىتىك علامتلىرە)

-كۇچورولموش سىندلرى بىر يىره يىغماق

كۇچوردويونون يازلىلارنى بىره يىغماق اىستەسەنىز بۇ اىمكاندان فايدالانا بيلرسىنىز
باشقا بىر پنجرە آچىلاچاق كى بۇ آيرىنتىلار وار

-لاتىنلە عرب بىر سطرده

-لاتىن اوستده ارەبە آشاغىدا

-يازىنى حافىظه مە گۇتورسون_كۇپى

دقت ائدين كى بۇ ايمكانى اۇ يازيلاردا فايدا وئىر كى ائله بۇ پىرۇقىرامدا
كۇچوروبسوس و هر ايكى اليفبادان اۇلان يازيلارين سطر سايسى بير اۇلا.
ديل ايمكالارى

-قالين اينجه يالنيشلارين تاپماق

تور ك دىلى نين اساس قايدالاريندان بير آهنگ قانوندور
بئله ليكله بۇ ايمكانلا سيز ائلييه بيلرسينيز لاتين اليفباسينا اۇلان آهنگ اۇيغون
اۇلمايان يانليشلارى تاپاسيز
يانليش اۇلان سوزلرين آلتينا خط چكىلير تا بللى اۇلسون
- هئجا ايله رنگلهمه

سوزلرين هر هئجاسين بير رنگه رنگلهمير
بۇ ايمكان اۇ آداملارا ياخشيدير كى ايسته بيرلر لاتين اليفباسيلا اۇخوماغا
باشلاسينلار

-ساييلارى چنوير

ساييلار يازليشا چنويرمك اۇچون بۇ ايمكاندان فايدالانا بيلرسينيز
ايسته ديگنيز ساييلارى لاتين اليفباسينا يازين ،سوزرا ساييلارى چنوير دويمه سيني
تيكله يين تا اۇنلارين يازيليشين عرب اليفباسى بۇلومونده سالسين
يازيليشلارا لاتين اليفباسيندا اۇلاچاق ايسته سه نيز باشا اليفبايادا ائله بۇ پىرۇقىرامدا
كۇچوره بيلرسينيز
ساييلارى 18 رقمه جن چنويره بيلر
اۇرنك اۇچون
124 = يوز ايگىمى دورد

43523 = قيرخ اۇچ مين بئش يوز ايگىمى اۇچ

234523 = ايكى يوز اوتوز دورد مين بئش يوز ايگىمى اۇچ

-سئچيلن ساييني چنوير

اگر لاتين اليفباسى سنه دينده بير يئرده سايى وار كى ايسته بير سينيز يازليشا
چنويرلسين بۇ ايمكاندان فايدالانا بيلرسينيز
يانليز اۇ ساييني سئچين و سئچيلن ساييني چنوير دويمه سيني تيكله يين تا اۇ
سايى نين يازيليشى ائله هامان يئره دوشسون
-آذربايجان تقويمين آرتير

-لاتىنچە سنەدە

-عربچە سنەدە

تۆركچە تقويمى يازىدا ھەر ايكى اليفبادا آرتىرا بيلرسىزنىز
ەمدە فارسجا تقويمدن چئويرمە ايماكانى وار تا سىزە آرتىق ياردىمچى اولسون

-سۆز لىستىن آتوماتىك گۆسترسىن

-سۆز لىستى(عرب ال.)

-سۆز لىستى(لاتىن ال.)

ياردىم:

بۇ بۆلۈمدە ياردىم و بىزلە علاقه باغلاماق مئنولارى يئرلشيبدير.

دىل ياردىمى:

بۇ بۆلۈم دىلمىزى اوپرنمك اوچوندور

دىلمىزىن درسلىرى

دىلمىزدن نئجه اونملى اولان درسلىرىكى اوخوماسى ھەر كسە گركليدير آدىم آدىم

بۇرا يئرلشيب

آشاغيدا كى مئنولاردا ائله هامان درسلىردىر كى سىزىن تئز ال تاپماغىنىز اوچون

بۇردا كتير يلىبدير.

باشا مئنولار كى ھەر درس آيرى آيرى امير بئلهديرلر:

-فوننتىكا(دىلمىزىن اساس قايدالارى)

- فوننتىك تحليل

-ئىكسىكا

-سۆزون تركيب حىصهلىرى

- سۆز يارايدىجىلىغى

- مۇرفۇلۇگىيا

- ايسىم

- ايسىملىرىن حاللانماسى و مۇرفۇلۇژى تحليلى

- ايسمىن منسوبىته گۆره دىيشمەسى

-صيفت،صيفتىن قۇرولوشجا نۇولرى

- ساي

-عوضلىك

- فعل

- صيقتين موقاييسه درجهلرى

- فعلين قورولوشجا نولرى

- فعلين قرامماتيك معنا نولرى

-بعضى صايت سسلرين تلفوظو

كۆچورمكده بۇنلارا دقت ائدين:

بيلگى سايارلا كۆچورمكده هر نه قدر دقت اولورسا يئنه يانليشلىق ايمكانى وار
اوراجان كى يئرى وار چاليشميشيق بۇ يانليشلار آز اولسون
الته لاتين اليفباسيندان عرب اليفباسينا چوخ آز اولور تا عرب اليفباسيندان لاتين
اليفباسينا

لاتين اليفباسيندان عرب اليفباسينا دقت 93%- 97%دير

عرب اليفباسيندان لاتين اليفباسينا دقت 75%- 85%دير

اونا گوره بۇ پروقراملا كۆچوردونوز يازيلارا يايماميشدان اونجه هتمن گوزو ايله
باخين

لاتين اليفباسيندان عرب اليفباسينا كۆچورمكده ايمكانى اولان يانليشلار:

عرب و فارس ديبلرين گلن بعضى سوزلر كى اولاردا ز -ت-س حرفى وار

بيلديگينيز كيمين عرب اليفباسيندا بۇ حرفلر نئچه شكيلده يازيلار

مثلا ز حرف عرب اليفباسيندا (ض ظ ز ذ)دورد شكيلده يازيلير

فارس و عرب سوزلرينده كى يازيدا وار گر ك اوز شكيلينده يازيلار

بيز چاليشميشيق بۇنلارين چوخ ايشلنهنين بير سوزلوكده وئرك پروقراما تا

بۇنلارى دوز كۆچورسون عاما يئنه قالاندا اولار كى سوزلوكده يوخذور

عرب اليفباسيندا ايمكانى اولان يانليشلار:

-(-ه) سسى

بۇ سس عرب اليفباسيندا سوزون اورتاسيندا بير حرف ايله ايشارت اولمور

اونا گوره بۇ سئچك كى هاردا بۇ حرف گلهجك

(او-اؤ- او) سسلرى

بۇ سسلر عرب اليفيسندا اۆچوده بير شكيلده(او-و) يازيلير
(I-أ) سسلرى

بۇ ايكى سس عرب اليفاسيندا بير شكيلده(اى-ى) يازيلار
عبنى لاتين اليفاسيندان عرب اليفاسيندا لاتين اليفاسينادا بير
سۆزلۆك كى 15000 سۆز اوندان يئرلشيب تا عۆمومى سۆزلرى اولدوقجا
دۆزگون كۆچورسون
آما هر حالدا گرگ گۆز ايلهده باخىلا تا يانليشلار ائديت اولسون